EI APĂRĂ INTEGRITATEA REPUBLICII

COMUNICAT AL BIROULUI DE PRESĂ AL M.A.I. AL REPUBLICII MOLDOVA

În ziua de 15 martie 1992 în lupta cu formaţiunile înarmate ilegale ale separatiştilor, pentru restabilirea ordinii şi legalităţii, pentru apărarea populaţiei din stînga Nistrului de atacurile banditeşti, de teroarea şi batjocura declanşate de mercenarii din aşa-zisa gardă nistreană şi-au pierdut viaţa:

Morari Mihail Ivan, locotenent-colonel de poliţie, comisar al Secţiei raionale de poliţie Hînceşti;

Bodiu Iuri Andrei, locotenent-superior de poliţie, comandant de companie a batalionului de poliţie;

Slobodzenco Valentin Nicolae, comandant de grupă a brigăzii de poliţie.

Au fost răniţi:

Morari Iuri Alexandru, caporal de poliţie, inspector în serviciul de patrulare rutieră al Secţiei raionale de poliţie din Hînceşti;

Budeci Nicolae Constantin, plutonier în batalionul de poliţie;

Covrig Constantin Vladimir, caporal în batalionul de poliţie;

Petrea Vasile Ivan, sergent în batalionul de poliţie;

Ciugureanu Gheorghe Mihail, sergent în batalionul de poliţie;

Ceban Eugen Ion, sergent în batalionul de poliţie;

Marinescu Aurel Victor, plutonier în batalionul de poliţie;

Matei Aurel Stepan, plutonier în batalionul de poliţie;

Dragutan Condrat Gheorghe, plutonier în batalionul de poliţie;

Ermurachi Andrei Grigore, sergent în batalionul de poliţie;

Eşanu Fiodor Ilie, locotenent de poliţie, comandant de pluton;

Roşca Serghei Ion, caporal în batalionul de poliţie.

DIN PARTEA COLEGIULUI M.A.I. AL REPUBLICII MOLDOVA

Colegiul M.A.I. al Republicii Moldova anunţă cu profundă durere că în lupta cu forţele negre ale separatismului, pentru reinstaurarea legalităţii şi ordinii de drept, pentru apărarea vieţii, drepturilor şi libertăţilor cetăţenilor Moldovei pe malul stîng al Nistrului şi-au pierdut viaţa:

locotenent-colonel de poliţie MIHAIL ION MORARI - comisar al Comisariatului raional de poliţie Hînceşti;

locotenent major de poliţie IURIE ANDREI BODIU - comandant de companie în Batalionul de poliţie cu destinaţie specială;

plutonier de poliţie TUDOR ANDREI BUGA - poliţist la Comisariatul raional de poliţie Căuşeni;

plutonier de poliţie NICOLAI PROCOPOVICI SOTNICENCO - poliţist la Comisariatul raional de poliţie Dubăsari;

sergent de poliţie VALENTIN NICOLAEVICI SLOBOZENCO - comandant de grupă în Batalionul de poliţie cu destinaţie specială.

Colegiul M.A.I. al Republicii Moldova exprimă profunde condoleanţe rudelor şi apropiaţilor colaboratorilor de poliţie căzuţi la datorie, apărînd independenţa şi suveranitatea Republicii Moldova.

Camarazii de arme îşi iau rămas bun de la Mihail MORARI, comisar al Secţiei raionale de poliţie Hînceşti. Foto de Tudor IOVU

Declaraţia lui Ion Iliescu

În urma unei convorbiri telefonice pe care a avut-o luni seara cu Preşedintele Republicii Moldova, dl Mircea Snegur, Preşedintele României, dl Ion Iliescu, a făcut următoarea declaraţie, în legătură cu evoluţia evenimentelor din partea stîngă a Nistrului:

«Ne îngrijorează desfăşurarea acestor evenimente, prezenţa şi amplificarea numărului de cazaci ruşi care au apărut în această zonă a Republicii Moldova şi care sînt înarmaţi cu echipament militar din dotarea trupelor fostei armate sovietice. Actele de violenţă, care se derulează de cîteva zile, soldate cu victime omeneşti şi cu distrugeri mari, precum şi dezinformarea opiniei publice privind implicarea României, mai exact a unor români, în evenimentele din această zonă. Mi se pare deosebit de periculoase aceste lucruri, iar escaladarea lor riscă să constituie o sursă de destabilizare nu numai pentru Republica Moldova, dar şi să conducă la extinderea conflictului, ceea ce poate fi un lucru deosebit de grav. Noi am salutat declaraţia comună de la Moscova a celor doi miniştri ai relaţiilor externe care s-au adresat părţilor implicate să stăvilească escaladarea evenimentelor şi să adopte măsurile necesare pentru dezarmarea mercenarilor, pentru recuperarea armamentului de către trupele din zonă şi pentru sprijinirea eforturilor Guvernului Republicii Moldova în vederea soluţionării pe cale politică a acestor evenimente.

Dl preşedinte Snegur m-a informat acum că au sosit la Chişinău primul adjunct al mareşalului Şaposnikov şi trei deputaţi în parlamentul rus. Sperăm că prezenţa lor va ajuta organele legale ale Republicii Moldova în găsirea de soluţii în spiritul eforturilor pe care le depune conducerea politică a Republicii Moldova.

Am ţinut să exprim poziţia noastră în legătură cu aceste evenimente şi îngrijorarea noastră pentru desfăşurarea lor, ca şi încrederea că se vor găsi soluţii.

Contăm pe sprijinul şi răspunderea tuturor celor care ar putea contribui la acest lucru. Ne gîndim să ne adresăm în acest sens şi conducerilor politice ale Rusiei şi Ucrainei, ca să conlucrăm în depăşirea acestor evenimente deosebit de grave şi în sprijinirea Republicii Moldova pentru o rezolvare paşnică a acestei probleme».

(Rompres — Moldova-pres)

Declaraţia Guvernului României

Guvernul României este profund îngrijorat de cursul evenimentelor din raioanele din stînga Nistrului ale Republicii Moldova, care au provocat o vie neliniste în rîndul opiniei publice din ţara noastră. Îngrijorează în mod deosebit menţinerea şi întărirea forţelor de cazaci veniţi de la mari distanţe şi care au traversat teritoriul Ucrainei înarmaţi cu armament modern, în cantităţi mari, din dotarea armatei fostei Uniuni Sovietice.

Pentru Guvernul României este de neînţeles cum aceste arsenale devin accesibile bandelor de mercenari. Faptul în sine s-ar putea explica fie printr-o complicitate a celor chemaţi să controleze asemenea arsenale, fie prin incapacitatea de a asigura controlul asupra lor. Ambele ipoteze relevă situaţii la fel de grave, care ar putea pune sub semnul întrebării chiar garanţiile privind controlul asupra armamentelor nucleare.

Îngrijorează, de asemenea, acţiunile forţelor separatiste din aceste raioane, însoţite de manifestări de violenţă şi agresiune împotriva organelor legale ale statului, ca şi împotriva unor segmente largi ale populaţiei.

La aceste evoluţii se adaugă o veritabilă campanie de dezinformare a opiniei publice interne şi internaţionale, inclusiv difuzarea de ştiri false cu privire la o pretinsă prezenţă militară din România în aceste raioane.

Toate aceste evoluţii pun în cauză integritatea teritorială şi ordinea de drept a Republicii Moldova, stat independent, membru al O.N.U. şi participant la C.S.C.E. Continuarea unor astfel de acţiuni conturează un focar de tensiune şi de stabilizare de natură să afecteze nu numai Republica Moldova, ci şi o zonă mai largă.

Guvernul român consideră necesar ca toţi factorii politici care pot avea un cuvînt de spus în influenţarea pozitivă a evenimentelor — şi, în primul rînd, guvernele Republicii Moldova, Federaţiei Ruse, Ucrainei şi României să acţioneze de urgenţă pentru oprirea imediată a actelor de violenţă, pentru dezarmarea bandelor de mercenari, pentru soluţionarea tuturor problemelor care preocupă populaţia din aceste raioane prin discuţii şi negocieri, pornindu-se de la asigurarea integrităţii teritoriale a Republicii Moldova şi de la aplicarea tuturor prevederilor cu privire la drepturile omului înscrise în documentele C.S.C.E, inclusiv cele referitoare la persoanele aparţinînd minorităţilor naţionale. Este necesar să se acţioneze fără întîrziere în această direcţie, ştiut fiind că este mai uşor de prevenit un incendiu decît de stins.

Guvernul României vede în maniera în care se va acţiona pentru dezamorsarea acestui focar de tensiune un test pentru disponibilitatea şi capacitatea noilor state apărute în spaţiul fostei U.R.S.S. de a-şi aşeza raporturile dintre ele pe baza principiilor de drept internaţional şi ale angajamentelor asumate prin Carta O.N.U. şi Actul final al C.S.C.E.

Potrivit principiilor înscrise în aceste documente, statele au obligaţia de a se abţine de la «organizarea sau încurajarea organizării de forţe neregulate sau de bande de armate, mai ales de bande de mercenari, în vederea incursiunilor pe teritoriul altui stat».

Guvernul i-a act de comunicatul pe care miniştrii de externe ai României şi Federaţiei Ruse l-au dat publicităţii la 13 martie a.c., prin care se face apel către toate forţele implicate de a da dovadă de reţinere şi de a rezolva problemele pe baza principiilor de drept internaţional şi prevederilor documentelor C.S.C.E. Guvernul îşi exprimă speranţa că această poziţie se va face resimţită în raioanele din stînga Nistrului prin calmarea spiritelor.

Guvernul României îşi exprimă solidaritatea şi sprijinul faţă de poziţia şi măsurile adoptate de Guvernul Republicii Moldova îndreptate spre soluţionarea prin mijloacele paşnice a conflictului din raioanele de pe malul stîng al Nistrului, inclusiv în ceea ce priveşte depunerea armelor de către persoanele civile şi părăsirea teritoriului Republicii Moldova de către mercenari.

În acelaşi spirit, Guvernul României face un apel Guvernelor Federaţiei Ruse şi Ucrainei de a exercita întreaga lor influenţă pentru a se pune capăt actelor de violenţă şi teroare împotriva populaţiei civile din raioanele din stînga Nistrului ale Republicii Moldova.

Guvernul României va urmări în continuare, cu cea mai mare atenţie, evoluţia situaţiei, rămînînd în contact permanent cu Guvernul Republicii Moldova, fiind hotărît să acţioneze prin toate mijloacele politice aflate la dispoziţia sa pentru a contribui la restabilirea calmului şi a ordinii de drept în raipanee din stînga Nistrului.

CONSILIUL ANTREPRENORILOR PARCĂ AR ÎNTREPRINDE ŞI EL CEVA

Preşedintele republicii dl Mircea Snegur s-a întîlnit cu membrii Consiliului antreprenorilor format pe lîngă Preşedinţia Moldovei. La întîlnire au mai participat: Primul-ministru, dl Valeriu Muravschi, primul viceprim-ministru, preşedintele Comitetului pentru reforma economică, dl Gheorghe Efros, ministrul economiei şi finanţelor, Constantin Tampiza, şi guvernatorul Băncii Naţionale, dl Leonid Talmaci.

În debutul întîlnirii, relatează agenţia Moldova-pres, Dl Mircea Snegur a menţionat că un asemenea dialog se impunea şi mai înainte, însă în prezent, cînd situaţia social-politică în Transnistria s-a agravat la limită şi a devenit imperios necesar în efortul pentru depistarea căilor şi forţelor capabile la soluţionarea conflictului pe cale paşnică. În legătură cu faptul că la întîlnire nu au participat antreprenori din Transnistria, Preşedintele Moldovei şi-a exprimat disponibilitatea de a se întîlni cu ei aparte.

În cadrul întîlnirii membrii Consiliului antreprenorilor au abordat mai multe probleme cu care se confruntă în prezent oamenii de afaceri din republică, au făcut sugestii privind operarea unor modificări în politica economică promovată de conducerea Moldovei. Dl Valeriu Muravschi, care a luat cuvîntul la finele întîlnirii, a subliniat că multe din problemele ridicate de membrii Consiliului antreprenorilor sînt cunoscute Guvernului republicii, dar că un obstacol în rezolvarea lor îl constituie şi situaţia social-politică tensionată care nu-i permite să se concentreze asupra lor. Primul-ministru a subliniat totodată deplina disponibilitate a Guvernului republicii de a colabora cu antreprenorii în vederea soluţionării operative şi în bune condiţii a problemelor legate de activitatea lor.

(Moldova-pres)

Să avem grijă de copii

APELUL
Ministerului Ştiinţei şi Învăţămîntului către cadrele didactice din instituţiile de învăţămînt din Moldova

Acţiunile nesăbuite şi dezmăţul separatiştilor în raioanele din stînga Nistrului iau proporţii tot mai mari, populaţia băştinaşă fiind supusă unor presiuni psihologice, fizice. Mercenarii omoară oameni nevinovaţi, săvîrşesc acte de jaf, de violenţă. Mulţi locuitori din zona de conflict deja sînt nevoiţi să-şi ia lumea în cap, să-şi părăsească locuinţele, să-şi caute refugiu în raioanele din dreapta Nistrului.

În aceste condiţii tragice deosebit de dureroase sînt destinele copiilor, sufletele plăpînde ale cărora, lipsite de experienţa vieţii, nu pot rezista suferinţelor ce se abat asupra lor. Este de datoria noastră sfîntă să facem totul ca suferinţele acestor fiinţe să fie minime, să avem grijă de copiii fraţilor noştri de peste Nistru, izgoniţi din propriile case de niste lideri fără scrupule, care au trezit împotriva noastră ura unor oameni ce nu-şi dau seama la ce crime se dedau, au chemat mercenari din oraşele Rusiei să săvîrşească crime pe teritoriul Moldovei.

Zilele acestea toţi copiii din familiile de refugiaţi vor fi repartizaţi în instituţiile de învăţămînt şi grădiniţele de copii din raioanele din partea dreaptă a Nistrului.

Ministerul Ştiinţei şi Învăţămîntului se adresează cadrelor didactice, conducătorilor instituţiilor de învăţămînt, tuturor oamenilor de bună credinţă să dea dovadă de înţelegere a situaţiei destul de dificile, să manifeste maximă grijă şi bunăvoinţă faţă de aceşti copii, care au fost nevoiţi să părăsească şcolile unde au învăţat, instituţiile preşcolare şi să îa împreună cu părinţii lor drumul pribegiei.

Ne adresăm colectivelor de elevi: acordaţi colegilor voştri pătimiţi atenţie, dăruiţi-le din căldura sufletelor voastre, ajutaţi-le la învăţătură, faceţi cît mai mult pentru a le minimaliza durerile.

Stimaţi colegi, să ne mobilizăm cu toţii forţele fizice şi morale pentru a înfrunta cu bărbăţie greutăţile ce s-au abătut asupra poporului nostru, a le depăşi şi a instaura pacea pe pămîntul însingerat al scumpei noastre Moldove.

Să fim cu toţii într-un cuget şi o simţire, să apărăm cu toată vigilenţa vlăstarul democraţiei care este în pericol de a fi strivit de către gardiştii şi mercenarii smirnovişti.

Deputaţii din Rusia în Moldova

În ziua de 17 martie în Moldova s-a aflat un grup de deputaţi în Sovietul Suprem al Federaţiei Ruse în frunte cu Pavel Lisov. În prima jumătate a zilei membrii delegaţiei ruse s-au întîlnit cu pretinsele autorităţi ale republicii nistrene, cu conducători ai oraşelor şi raioanelor de pe malul stîng al Nistrului, precum şi cu comandanţii formaţiunilor militare nelegale, inclusiv ai celor de cazaci. La întrevederea transnistrenilor cu deputaţii din Rusia a participat şi generalul Boris Piankov, adjunct al comandantului suprem al Forţelor Armate ale C.S.I.

După cum relatează Moldova-pres, citînd surse bine informate, deputaţii ruşi s-au pronunţat pentru încetarea imediată a focului. Ei au propus părţilor să se aşeze la masa de tratative şi au exprimat disponibilitatea Rusiei de a juca rolul de mediator.

După întîlnirea avută cu ofiţerii armatei a 14-a a C.S.I. din Transnistria, parlamentarii ruşi s-au întreţinut cu Preşedintele Moldovei, Mircea Snegur.

Dacă nu putem face ordine în casă, să chemăm «căştile albastre»

Recent la Soroca a avut loc un miting de protest contra acţiunilor de ultimă oră ale separatiştilor. Participanţii s-au adresat către Preşedintele republicii, Parlament şi Guvern cu cererea de a întreprinde măsuri hotărîte pentru a curma fărădelegile gardiştilor şi cazacilor, de a-i trage la răspundere penală. În acest context se impune urgentarea creării forţelor armate ale republicii. Sorocenii au mai pledat pentru un apel către Organizaţia Naţiunilor Unite de a se introduce în Moldova «căştile albastre».

B. GLAVAN,
primarul oraşului Soroca.

Spectacolul regizat al agresiunii continuă

Trupele înarmate ale separatiştilor cuprinşi de ... sînt în stare să se dedea ... atrocităţi nemaiîntîlnite, ... în faţa ultimatumului înaintat de către Guvernul Republicii Moldova, care prevede încetarea acţiunilor de luptă, depunerea armelor pe parcursul a 48 de ore (termen ce expiră la orele 18.17 ... curent) membrii gărzii ... intitulatei republici ... susţinuţi de camarazii ... sosiţi din staniţele de pe ... sînt gata se pare să impună ... pînă la un final dramatic ... şavele lor întenţii. Astfel, ... localităţile din stînga Nistrului Cocieri, Pîrîta, ... Moloviata au apărut temeri ... barajul de la centrala electrică Dubăsari va fi aruncat în aer. Din cîte se ştie acum ... rajul este minat. Că măsuri de securitate în eventualitatea unei explozii a barajului ... tr-o serie de localităţi a ... ceput evacuarea copiilor, ... navilor, bătrînilor şi invalizilor.

Moldova-pres

CORESPONDENŢA DE LA MOSCOVA

Muntele a născut un şoarece

Saji Umaiatova, noua ... nă a vechiului sistem, ... dintele comitetului de organizare a congresului VI a deputaţilor din Uniunea Sovietică proaspăt aleasă şi preşedintele al Sovietului Suprem al U.R.S.S (parcă aş scoate ... naftalină aceste cuvinte), ... mulţumit sincer mass-media pentru atenţia sporită faţă de «marele» congres. Între ... văr, trebuie să constatăm cu ... gret că presa, radiotelevi... nea volens-nolens le-a ... domnilor deputaţi să-şi ating scopul: să creeze o stare ... nervozitate în societate. ... la guvernul Moscovei, la ... mărie se luau hotăriri ... ce ba de a permite mitinguri ... congresul, ba de a le ... ce, băgînd în sperieţi mos... ţii cu prezicerea unui ... puci. În această zi în ... şcoli din centrul oraşului ... fost anulate lecţiile din ... bul doi, iar într-un atelier ... pe Noul Arbat, unde ... în ajun, am fost prevenită ... pe data de 17 martie se lu... rează pînă la orele 17.00. ... grăbesc acasă, căci mulţi ... de la miting va sparge vitri... le, făcînd piţîie din ... anţi. De bună seamă, mar... mineaţa au fost sparte ... vitrine cu fotomontaje ... apărarea Casei Albe în ... 1991.

Infractoarea s-a dovedit ... o femeie bolnavă mintal... re a şi fost internată de ur... gă în spital.

Nu prea ţefert la minte ... s-au părut şi organizatorii ... gresului şi mitingului, căci ... mintea trează n-ai mai ... să reanimi un cadavru la ... rirea luminărilor, simţind ... totodată nespus de feri... (starea de spirit a Umaiatovei, care a declarat că a fost ... mai fericită zi din viaţa ... lar cunoscutul colonel Pe... şenko a jertfit pînă şi 450 g... me de sînge la punctul de ... nare, pentru a putea parti... la marele eveniment (în ca... te de donator i s-au oferit ... zile libere, de care s-a şi fo... sit cu mare succes).

Scurtă a fost întrevederea ... celor vreo 200 de deputaţi ... 150 invitaţi — o oră şi ju... tate. S-au făcut declaraţii ... tipul «Uniunea Sovietică ... fost, este şi va fi», au ales ... zidiul Sovietului Suprem, s-au ... felicitat reciproc şi s-au ... la miting, căci după fo... moi din Kremlin, cele de la ... sa de cultură din sovhozul «... ronino» li s-au părut cam ... pre.

Şi totuşi, evenimentele ... la 17 martie au avut şi ... lor pozitivă: ele ne-au dov... că forţele reacţionare n-au ... sprijin social solid, nu sînt ... ţinute de armată, n-au nici ... bază legitimă.

Liliana CIOBANU